

การจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนก

สามัญศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

**Learning Management on the Social Studies Subject to
Develop Students Voluntray Spiritphrapariyattidhamma
Schools Ganeral Education Lower Secondary
Students in Ubon Ratchathani Province**

พระครูประโชติเมธาภรณ์ (เด่น หาทรัพย์),

วิทยา ทองดี และสมควร นามสีฐาน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Phrakhru Prachotmethaporn (Den Hasap),

Vitthaya Thongdee and Somkuan Namseethan

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

Corresponding Author, Email: Som_1205@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ เพื่อเปรียบเทียบ
ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็น และเพื่อนำเสนอแนวทาง การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาเพื่อ
พัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติ
ธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods
Research) ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ
(Qualitative Research) เครื่องมือในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ กลุ่ม
ตัวอย่างเป็น นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 132 รูป สถิติที่ใช้ในการวิจัย
ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation), สถิติทดสอบ (F-test) และเปรียบเทียบความ
แตกต่างรายคู่ โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe)

วันที่รับบทความ: 13 มกราคม 2563; วันที่แก้ไขบทความ: 15 กุมภาพันธ์ 2563; วันที่ตอบรับบทความ: 25 กุมภาพันธ์ 2563

Received: January 13, 2020; Revised: February 15, 2020; Accepted: February 25, 2020

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความสามัคคี ($\bar{X} = 4.19$) ด้านความมีน้ำใจ ($\bar{X} = 4.17$) ด้านความเสียสละ ($\bar{X} = 4.15$) ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.15$) และด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.15$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบ การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และจำแนกตามขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

แนวทางการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า นักเรียนควร มีจิตอาสาที่จะทำงานให้ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทนอย่างเต็มกำลังที่ตนเองสามารถช่วยได้ มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่คนรอบข้างอย่างสม่ำเสมอ และช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนอยู่เสมอ ให้ความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจกันปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสามัคคี ให้ความเคารพปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด และครูผู้สอนควรมีแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนในการทำกิจกรรมจิตอาสา เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างชัดเจนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้; วิชาสังคมศึกษา; พัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสา

Abstracts

The aims of this research were: to study the conditions of learning management; to compare factors affecting the samples' opinions; to propose the guidelines for the learning management of social studies for volunteer spirit development of lower secondary school students in the Phrapariyattidhamma schools, general education department, Ubon Ratchathani province. This study was a mixed methods research, which consisted of quantitative research and qualitative research. The research tools included questionnaires and interview forms. The samples were 132 lower secondary school students. The statistics used in the data analysis forms were: Frequency, Percentage, Mean and Standard Deviation, f-test and Scheffe's Pair Comparison.

The research results were as follows: The students opinions towards the learning management of social studies for volunteer spirit development of lower secondary school students in the Phrapariyatti-dhamma schools, general education department in overall picture was in a high level ($\bar{x} = 4.13$), when considering in each aspect, the highest was seen in that of unity ($\bar{x} = 4.19$), followed by kindness ($\bar{x} = 4.17$), sacrifice ($\bar{x} = 4.15$), responsibility ($\bar{x} = 4.15$) and teamwork ($\bar{x} = 4.10$) respectively.

The comparative analysis results of the learning management of social studies for volunteer spirit development of lower secondary school students in the Phrapariyatti-dhamma schools, general education department, classified by educational level showed indifferent significance at the level of .05, which was not according to the hypothesis set, however, classified by school size, the statistically significant difference was seen at the level of .05, in accordance with the set hypothesis.

The guidelines for the learning management of social studies for volunteer spirit development of lower secondary school students in the Phrapariyatti-dhamma schools, general education department are that the students should have volunteer spirit to work for others without hoping for compensation, with generosity, caring for those around regularly, always helping those who have suffered, to provide cooperation, to join hands together to perform activities with unity, showing respect and following the rules and regulations of the school strictly; teachers should have guidelines to promote and support volunteer activities to clearly develop students according to the objectives set.

Keywords: Learning Management; The Social Studies Subject; Develop Students Voluntray

บทนำ

การหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ระบุความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมไว้ว่า เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ผู้เรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทุกคนต้องเรียน เพราะกลุ่มสาระการเรียนรู้นี้ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันบนโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา การเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ ซึ่งแตกต่างกันอย่างหลากหลาย การปรับตัวเข้ากับบริบทสภาพแวดล้อม ทำให้เป็นพลเมืองที่รับผิดชอบมีความสามารถทางสังคม มีความรู้ ทักษะ คุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม โดยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้องอกงามในแต่ละด้าน คือด้านความรู้ ด้านทักษะ และเจตคติ

การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้รับผิดชอบต่อสังคมของผู้เรียน จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่มุ่งพัฒนาพฤติกรรมให้ผู้เรียนตระหนักในสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดีตามกฎหมายเกณฑ์ที่สังคมกำหนดขึ้น ทั้งในและนอกห้องเรียน มีความสัมพันธ์ต่อผู้อื่นและสังคมโดยรวม อันเป็นรากฐานในการพัฒนาสังคมให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองและอยู่ร่วมกันอย่างผาสุกนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ที่ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงเล็งเห็นความสำคัญของงานจิตอาสา แล้วทรงจัดตั้งโครงการจิตอาสา ทำความดี ด้วยหัวใจ ซึ่งมีพสกนิกรเข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก และได้ดำเนินงานจิตอาสาในหลายพื้นที่ทั่วประเทศ ทำให้งานจิตอาสาขยายตัวออกไปในพื้นที่น้อยใหญ่ต่างๆ เพื่อปลูกจิตสำนึกให้คนไทยมีหัวใจจิตอาสามากขึ้น ซึ่งแม้แต่ในคำขวัญวันเด็ก ประจำปี 2562 ที่ว่า เด็ก เยาวชน จิตอาสา ร่วมพัฒนาชาติ ก็ได้มีระบุคำว่า จิตอาสาเข้าไปด้วย ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องที่ทุกภาคส่วน ใส่ใจกันมากขึ้นกว่าแต่ก่อน

ความเจริญรุ่งเรืองทางด้านวัตถุในปัจจุบัน เป็นสาเหตุที่ทำให้สังคมโดยทั่วไป มีค่านิยมที่ให้ความสำคัญ ในการแสวงหาเงิน ทอง แสวงหาอำนาจ บารมี มากกว่าที่จะให้ความสำคัญทางด้านจิตใจ สังคมในปัจจุบันจึงกลับเสื่อมโทรมลงอย่างเห็นได้ชัดเจน ปัญหาต่างๆ ที่มีมากมาย ดังนั้นการปลูกฝังความสำนึก ให้กับบุคคล เพื่อให้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมจึงควรที่จะเกิดขึ้นในสังคม ด้วยเหตุนี้ ในปัจจุบัน จึงมีการกล่าวถึงคำว่า จิตอาสาเพื่อให้ผู้คนได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่าตนเอง คำว่า จิตอาสาจึงมีความสำคัญต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์โดยรวม ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่ศึกษาการตีความหมายของจิตอาสาปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อจิตอาสา ลักษณะการทำกิจกรรมจิตอาสา และผลจากการทำกิจกรรมจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานีในครั้งนี้ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบบูรณาการการสอนสังคมศึกษาด้านจิตอาสา ผลจากการศึกษาค้นคว้าจะเป็นประโยชน์ในการเป็นแนวทางต่อการพัฒนาคุณลักษณะการเป็นผู้ที่มีจิตอาสาที่เหมาะสมแก่นักเรียนในโรงเรียนต่อไป

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาในเรื่อง การจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระ

ปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา และสถาบันศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพ การจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็น สภาพผู้เรียน สังคมศึกษาด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี
3. เพื่อเสนอแนวทาง การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ได้แก่การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานีจำนวน 200 รูป กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 รูป กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยตาราง Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 57) กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานีจำนวน 6 รูป/คน ได้โดยการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี และตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

ตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความมีความเข้าใจ 2) ด้านความรับผิดชอบ 3) ด้านความเสียสละ 4) ด้านความสามัคคี 5) ด้านการทำงาน เป็นทีมตามกรอบแนวคิดของการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ (Interview) แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบเกี่ยวกับ ระดับชั้น ขนาดสถานศึกษา และตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

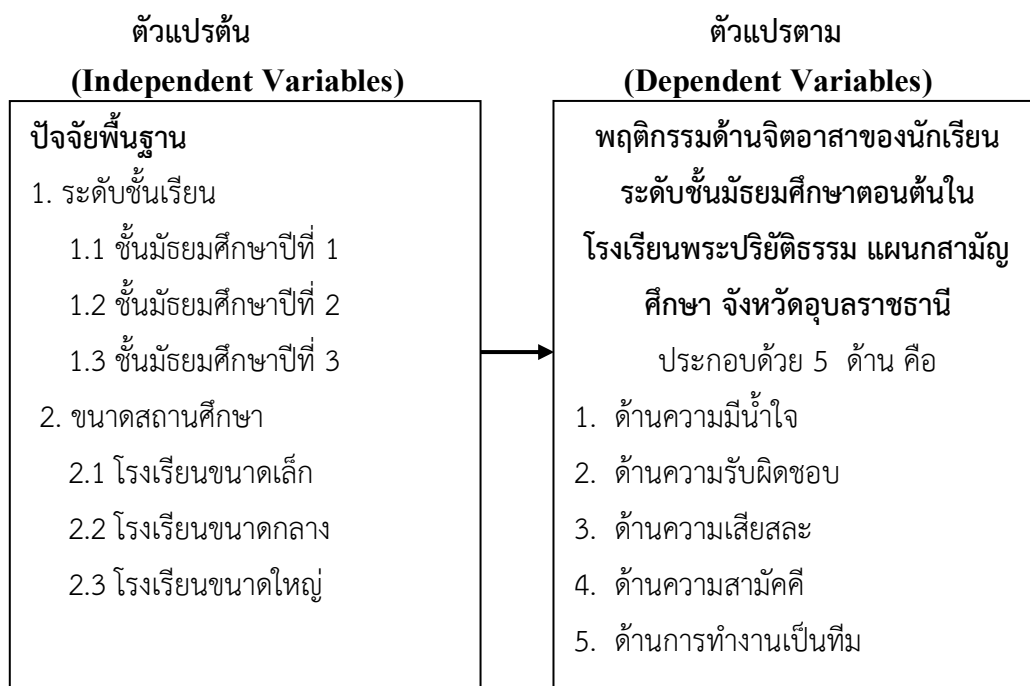
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1) หาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) 2) หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามโดยวิธี Item-Total Correlation 3) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ ระดับชั้นเรียน และขนาดสถานศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ใน 5 ด้าน

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการจำแนกตาม ระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่นั้น มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 37.9 รองลงมา ระดับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 32.6 ตามลำดับ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่นั้น เป็นนักเรียนในสถานศึกษาขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 43.2 รองลงมาเป็นนักเรียนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 34.1 และเป็นนักเรียนในสถานศึกษาขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 22.7

2. ผลการศึกษาการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี มีดังนี้

2.1 การจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของ

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความสามัคคี ($\bar{x} = 4.19$) ด้านความมีน้ำใจ ($\bar{x} = 4.17$) ด้านความเสียสละ ($\bar{x} = 4.15$) และด้านความความรับผิดชอบ ($\bar{x} = 4.15$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{x} = 4.01$) และเมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2.2 ด้านความมีน้ำใจ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อ การจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความมีน้ำใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อที่ 1 นักเรียนมีความเกื้อกูลต่อหมู่คณะเพิ่มขึ้น ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.66) รองลงมาคือ ข้อที่ 3 นักเรียนพร้อมช่วยเหลือผู้อื่นทันทีที่ทำได้ ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.78) และข้อที่ 8 นักเรียนมีความเห็นอกเห็นใจต่อผู้ที่ด้อยโอกาสกว่าตน ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.75) ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 7 นักเรียนมีความเอื้ออาทรเอาใจใส่คนรอบข้างอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.78) และเมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

1.3 ด้านความรับผิดชอบ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อ การจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อที่ 5 นักเรียนให้ความเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.82) รองลงมาคือ ข้อที่ 7 นักเรียนให้ความเคารพและเชื่อฟัง ช่วยเหลือการงานให้เต็มความสามารถในแต่ละโอกาสอันสมควร ประพฤติตนเป็นคนดี ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.73) และข้อที่ 6 นักเรียนยอมรับผลการกระทำทั้งผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้น ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.75) ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 8 นักเรียนช่วยเหลือกิจกรรมงานของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = 0.79) และเมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

1.4 ด้านความเสียสละ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อ การจัดการเรียนรู้วิชา

สังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความเสียสละ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อที่ 6 นักเรียนมีจิตใจโอบอ้อมอารีต่อหมู่คณะ ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.82) รองลงมาคือ ข้อที่ 8 นักเรียนให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนอยู่เสมอ โดยการช่วยเหลือจะทำได้เต็มที่ถึงที่ตนเองสามารถช่วยได้ ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.82) และข้อที่ 1 นักเรียนอุทิศเวลาช่วยงานของกลุ่มด้วยความเต็มใจ ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.78) ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 2 นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเสียสละกำลังกายทรัพย์สินของตามกำลัง ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.79) และเมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

1.5 ด้านความสามัคคี พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อ การจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ด้านความสามัคคี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อที่ 6 นักเรียนมีความพร้อมเพรียงกันกับหมู่คณะในทุกๆกิจกรรมที่ได้ทำร่วมกัน ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.74) รองลงมาคือ ข้อที่ 7 นักเรียนร่วมใจกันปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.74) และข้อที่ 5 นักเรียนมีความกลมเกลียวกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอยู่เสมอ ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.74) ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 8 นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมตามข้อตกลง ไม่มีการแบ่งแยกยอมรับในศักยภาพของเพื่อน ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = 0.82) และเมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

1.6 ด้านการทำงานเป็นทีม พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อ การจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อที่ 2 นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นระหว่างการทำกิจกรรมจิตอาสา ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.81) รองลงมาคือ ข้อที่ 1 นักเรียนให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือสนับสนุนในการทำกิจกรรมจิตอาสาของห้องจนสำเร็จ ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.85) และข้อที่ 3

นักเรียนยกย่องให้เกียรติเพื่อนร่วมงานและไม่ทอดทิ้งงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.77) ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 4 สามารถทำงานเป็นทีมด้วยความสำเร็จเรียบร้อย ($\bar{x} = 3.92$, S.D. = 0.85) และเมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของ การจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

3.1 ระดับการศึกษา พบว่า ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบ การจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.2 ขนาดสถานศึกษา พบว่า ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบ การจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

ในการผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. ด้านความมีน้ำใจ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นักเรียนรู้สึกมีคุณค่าเมื่อได้กระทำสิ่งที่มีประโยชน์ต่อผู้อื่น มีความเห็นอกเห็นใจต่อผู้ที่ด้อยโอกาสกว่าตน และมีความเกื้อกูลต่อหมู่คณะเพิ่มขึ้น ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระกรวัฒน์ สิริปัญญา (สืบสวน) (2562 : 177-191) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอน

ปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และจำแนกตามขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.2 ข้อเสนอแนะแนวทาง การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้นักเรียน มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ คนรอบข้างอย่างสม่ำเสมอ มีจิตอาสาที่จะทำงานให้ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทนอย่างเต็มที่ กำลังที่ตนเองสามารถช่วยได้ และช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน อยู่เสมอ ให้ความเคารพปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด ให้ความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจกันปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสามัคคี และครูผู้สอนควรมีแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนในการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างชัดเจนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และยังสอดคล้องกับวิจัยของ ณัฏฐชุตดา สุภาพจน (2561 : 78-88) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า 1) จิตอาสา เป็นการช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมด้วยความเต็มใจ สมารถใจที่จะทำ กระทำโดยไม่หวังผลตอบแทน ช่วยเหลือผู้อื่นในสิ่งที่ตนเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม 2) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ปัจจัยภายในตัวบุคคล ประกอบด้วย การรับรู้ความสามารถของตนเอง แรงจูงใจในการทำกิจกรรมจิตอาสา ความภาคภูมิใจในตนเอง และปัจจัยภายนอก ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคม การมีตัวแบบ และการได้รับข้อมูลย้อนกลับ

1.3 ลักษณะการทำกิจกรรมจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครนั้น สามารถแบ่งเป็นประเภทการทำกิจกรรมจิตอาสาได้ 2 ประเภท ประเภทแรก คือกิจกรรมจิตอาสาที่เป็นการช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาส และประเภทที่สอง คือกิจกรรมจิตอาสาที่เป็นการทำประโยชน์ให้แก่ชุมชน

1.4 ผลจากการทำกิจกรรมจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ผลต่อตนเอง คือการได้รับความสุขและความภูมิใจ การใช้เวลาให้

เกิดประโยชน์ และการได้รับความรู้ใหม่ และผลต่อผู้อื่น คือทำให้ผู้อื่นมีความภูมิใจในตัวเอง และผู้อื่นได้รับการช่วยเหลือ

2. ด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นักเรียนให้ความเคารพและเชื่อฟัง ช่วยเหลือการทำงานให้เต็มความสามารถในแต่ละโอกาสอันสมควร ประพฤติตนเป็นคนดี ช่วยเหลือกิจกรรมงานของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด และยอมรับผลการกระทำทั้งผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้น ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ สัญญา สาผลิผลิน. (2561 : 1-15) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของกรกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ 1.1 ด้านผู้บริหาร พบว่า 1) มีความต้องการวิธีการฝึกและปฏิบัติการพฤติกรรมจิตสาธารณะที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริง 2) มีความต้องการรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะเพื่อนำไปพัฒนานักเรียนในโรงเรียน 3) เห็นคุณค่าของจิตสาธารณะในการจัดการเรียนรู้ให้ครูแสดงความชื่นชมเมื่อนักเรียนทำความดีหรือทำประโยชน์แก่ส่วนรวม มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.64 อยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านครูพบว่า 1) ต้องการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนปฏิบัติตนเป็นผู้เสียสละมองเห็นผลประโยชน์ของผู้อื่นมากกว่าตนเอง 2) ต้องการวิธีกระตุ้น หรือส่งเสริมให้นักเรียนที่กิจกรรมสาธารณะอย่างเต็มกำลังและเต็มความสามารถ 3) ต้องการความร่วมมือจัดตั้งโครงการจิตอาสาพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีจิตสาธารณะเพื่อโรงเรียนและชุมชนมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.37 อยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านนักเรียน พบว่า 1) นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความเต็มใจ 2) นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ที่โรงเรียนจัดขึ้น 3) นักเรียนแบ่งปันและเปิดโอกาสให้เพื่อนได้ใช้ของส่วนรวม มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 2.46 อยู่ในระดับน้อย

3. ผลการสร้างรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาโดยใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและทฤษฎีปัญญาสังคม สามารถได้ผลลัพธ์เป็นแนวทางการจัดกิจกรรม ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการจัดกิจกรรม และ 5) การประเมินผลการเรียนรู้

4. การประเมินรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้นประถม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการใช้การทดสอบสถิติแบบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการประเมินองค์ประกอบของรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 4 ด้าน คือ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความมีประโยชน์ ความเป็นไปได้ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก โดยในแต่ละด้านมีค่า P value มากกว่า .05 การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับวิจัยของ เมธิณี วงศ์วานิช รัชฎาภรณ์ (2558 : 328-342) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา: การสังเคราะห์งานวิจัยผลการวิจัยพบว่า

4.1 ส่วนใหญ่งานวิจัยพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านทักษะทางจิตใจและทางปัญญา ด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านการสื่อสาร และด้านคุณธรรมและจริยธรรม

4.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนมีลักษณะกิจกรรมที่หลากหลาย อาทิ ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทั้งด้วยตนเอง และการทำงานกลุ่ม การใช้กิจกรรมสุนทรีย์สนทนา กิจกรรมฟังอย่างลึกซึ้ง กิจกรรมฐานการเรียนรู้ กิจกรรมสะท้อนการเรียนรู้รายบุคคลและรายกลุ่ม กิจกรรมการเขียนอนุทินการเรียนรู้ ตลอดจนการใช้เทคนิคที่หลากหลายที่ผู้วิจัยนำมากระตุ้นและเสริมสร้างการฝึกทักษะการคิด โดยการใช้สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นอิสระ

4.3 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา พบว่า การออกแบบการเรียนรู้เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนด้านพุทธิพิสัยด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัยและสอดคล้องกับวิจัยของ พระกรวัฒน์ สิริปัญญา (สืบสวน) (2562 : 177-191) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า 1) การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบ การจัดการเรียนรู้เพื่อ

พัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และจำแนกตามขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) ข้อเสนอแนะแนวทาง การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้นักเรียน มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ คนรอบข้างอย่างสม่ำเสมอ มีจิตอาสาที่จะทำงานให้ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทนอย่างเต็มกำลัง ที่ตนเองสามารถช่วยได้ และช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนอยู่เสมอ ให้ความเคารพปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด ให้ความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจกัน

5. ด้านความเสียสละ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ทุกคนในสังคมอย่างเต็มใจ เข้าร่วมกิจกรรมเสียสละกำลังกาย ทรัพย์สินของตามกำลัง และอุทิศเวลาบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐรัชดา สุภาพจน (2561 : 78-88) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า 1) จิตอาสา เป็นการช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมด้วยความเต็มใจสมัครใจที่จะทำ กระทำโดยไม่หวังผลตอบแทน ช่วยเหลือผู้อื่นในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม 2) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ปัจจัยภายในตัวบุคคล ประกอบด้วย การรับรู้ความสามารถของตนเอง แรงจูงใจในการทำกิจกรรมจิตอาสาความภาคภูมิใจในตนเอง และปัจจัยภายนอก ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคม การมีตัวแบบ และการได้รับข้อมูลป้อนกลับ 3) ลักษณะการทำกิจกรรมจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครนั้น สามารถแบ่งเป็นประเภทการทำกิจกรรมจิตอาสาได้ 2 ประเภท ประเภทแรก คือกิจกรรมจิตอาสาที่เป็นการช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาส และประเภทที่สอง คือกิจกรรมจิตอาสาที่เป็นการทำประโยชน์ให้แก่ชุมชน และ 4) ผลจากการทำกิจกรรมจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ผลต่อตนเอง คือการได้รับความสุขและความภูมิใจ การใช้

เวลาให้เกิดประโยชน์ และการได้รับความรู้ใหม่ และผลต่อผู้อื่น คือทำให้ผู้อื่นมีความภูมิใจในตัวเราและผู้อื่นได้รับการช่วยเหลือ

6. ด้านความสามัคคี อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นักเรียนมีความพร้อมเพรียงกันกับหมู่คณะในทุกๆ กิจกรรมที่ได้ทำร่วมกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันจนกิจกรรมสำเร็จ และมีความกลมเกลียวกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอยู่เสมอ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมปอง ช่วยพรม (2559 : 133-146) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะ ตามหลักการเรียนรู้แบบรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

6.1 การสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบ พบว่า

6.1.1 คุณลักษณะจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา มี 4 องค์ประกอบได้แก่ 1) ด้านการใช้ 2) ด้านการถือเป็นที่ 3) ด้านการเคารพสิทธิ และ 4) ด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และแนวทางการเสริมสร้างจิตสาธารณะ คือจัดการเรียนรู้โดยการเชื่อมโยงปัญหาจากชีวิตจริงในชุมชนของตน ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ สืบค้นและนำมาสู่การลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริงด้วยการรับใช้สังคมที่เชื่อมโยงจากหลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบนำไปสู่การเกิดคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ

6.1.2 รูปแบบกิจกรรม มี 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการหรือแนวคิดพื้นฐาน 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กิจกรรมการเรียนรู้ 5) การวัดและประเมินผล กิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ 1) เตรียมการ 2) ดำเนินการ 3) สะท้อนกลับ และ 4) เฉลิมฉลอง

6.1.3 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และการนำรูปแบบไปทดลองนำร่อง พบว่า มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

6.2 การทดลองใช้รูปแบบ พบว่า

6.2.1 นักเรียนมีคุณลักษณะจิตสาธารณะ ทุกด้านโดยรวมหลังการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พิเศษ สถาพรบำรุงเผ่า (2560 : 110-125) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตอาสาของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 พบว่า 1) จิตอาสาของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 มีระดับจิตอาสาอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยที่ส่งผล

จิตอาสาของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 ภาพรวมอยู่ในระดับในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามลำดับดังนี้ ปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสื่อมวลชน ปัจจัยด้านสังคม/ชุมชน ปัจจัยด้านโรงเรียน/ครูและปัจจัยด้านเพื่อน ตามลำดับ

6.3 ปัจจัย 3 ด้าน จาก 6 ด้าน ที่ส่งผลทางตรงต่อจิตอาสาของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษาได้ร้อยละ 75.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านโรงเรียน/ครู

6.4 แนวทางการพัฒนาปัจจัยทั้ง 3 ด้าน คือปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านโรงเรียน/ครูประกอบด้วยวัตถุประสงค์ วิธีการ/แนวทางการพัฒนา และการประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด จากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ตามการประเมินของผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษา และครูที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจิตอาสาของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 และยังสอดคล้องกับวิจัยของ พระกรวัฒน์ สิริปัญญา (สืบสวน) (2562 : 177-191) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า 1) การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และจำแนกตามขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) ข้อเสนอแนะแนวทาง การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้นักเรียน มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ คนรอบข้างอย่างสม่ำเสมอ มีจิตอาสาที่จะทำงานให้ผู้อื่น

โดยไม่หวังผลตอบแทนอย่างเต็มที่ที่ตนเองสามารถช่วยได้ และช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนอยู่เสมอ ให้ความเคารพปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด ให้ความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจกันปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสามัคคี และครูผู้สอนควรมีแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนในการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างชัดเจนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

6.5 ด้านการทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ นักเรียนสร้างความร่วมมือร่วมใจให้เกิดในหมู่คณะ ในการทำกิจกรรมให้มีคุณภาพ สามารถทำงานเป็นทีมด้วยความสำเร็จ และสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และกลุ่มคนที่หลากหลาย ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธินี วงศ์วานิช รัชภักภรณ์ (2558 : 328-342) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา: การสังเคราะห์งานวิจัย พบว่า 1) ส่วนใหญ่งานวิจัยพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านทักษะทางจิตใจและทางปัญญา ด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านการสื่อสาร และด้านคุณธรรมและจริยธรรม 2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนมีลักษณะกิจกรรมที่หลากหลาย อาทิ ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทั้งด้วยตนเอง และการทำงานกลุ่ม การใช้กิจกรรมสุนทรียสนทนา กิจกรรมฟังอย่างลึกซึ้ง กิจกรรมฐานการเรียนรู้ กิจกรรมสะท้อนการเรียนรู้รายบุคคลและรายกลุ่ม กิจกรรมการเขียนอนุทินการเรียนรู้ ตลอดจนการใช้เทคนิคที่หลากหลายที่ผู้วิจัยนำมากระตุ้นและเสริมสร้างการฝึกทักษะการคิด โดยใช้การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นอิสระ การให้โอกาสแก่ผู้เรียนได้คิดสร้างสรรค์และคิดบวกการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สื่อสังคมออนไลน์ การสร้างโอกาสการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา และการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ตลอดจนการให้ผลข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาในสาขาวิชาต่างๆ 3) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา พบว่า การออกแบบการเรียนรู้เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย ด้านทักษะพิสัย และยังสอดคล้องกับวิจัยของ พระกรวัฒน์ สิริบุญ (สืบสวน) (2562 : 177-191) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า 1) การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และจำแนกตามขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) ข้อเสนอแนะแนวทาง การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้นักเรียน มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ คนรอบข้างอย่างสม่ำเสมอ มีจิตอาสาที่จะทำงานให้ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทนอย่างเต็มที่ตนเองสามารถช่วยได้ และช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนอยู่เสมอ ให้ความเคารพปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด ให้ความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจกันปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสามัคคี และครูผู้สอนควรมีแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนในการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างชัดเจนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

7. การเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

7.1 ระดับการศึกษา นักเรียนมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยพระภิกษุวัฒน์ สิริปัญญา (สืบสวน) (2562 : 177-191)

7.2 ขนาดสถานศึกษา นักเรียนในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกันอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วลัยรัตน์ ยิ่งดำนุ่น (2555 : ก)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สถานศึกษา ควรส่งเสริมกิจกรรม กระตุ้นให้นักเรียนตื่นตัว ด้านความรับผิดชอบ สถานศึกษา ต้องมีการพัฒนานักเรียนให้มีความมีเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด

1.2 สถานศึกษา ควรส่งเสริม ให้นักเรียนมีความเสียสละ ช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนอยู่เสมอ โดยการช่วยเหลือจะทำอย่างเต็มกำลังที่ตนเองสามารถช่วยได้

1.3 สถานศึกษา ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริม ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุนกิจกรรมจิตอาสา ร่วมใจกันปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ การจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี และพื้นที่อื่นๆ ด้วย

2.2 ควรศึกษารูปแบบและกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสา

2.3 ควรศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหา การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสา ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

ณัฐชชดา สุภาพจน. (2561). จิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขต กรุงเทพมหานคร. วารสารบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, 13 (1), 78-88)

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.

พระกรวัฒน์ สิริปัญญา (สืบสวน). (2562). การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอน

- ปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*, 6 (4), 177-191.
- พิสชา สถาพรบำรุงเผ่า. (2560). แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตอาสาของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5. *วารสารชุมชนวิจัย*, 11 (3), 110-125.
- เมธินี วงศ์วานิช รัชมกการณ. (2558). การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา: การสังเคราะห์งานวิจัย. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 5 (2), 328-342.
- วลัยรัตน์ ยิ่งดำนุ่น. (2555). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของโครงการจิตอาสา: กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนบางมดวิทยา สี่ลูกหวาดจวนอุบลรัตน์. *พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*.
- สมปอง ช่วยพรม. (2559). การพัฒนารูปแบบกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะ ตามหลักการเรียนรู้แบบรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*, 5 (2), 133-146
- สัญญา สาผลิผลิน. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*, 4 (2), 1-15.